

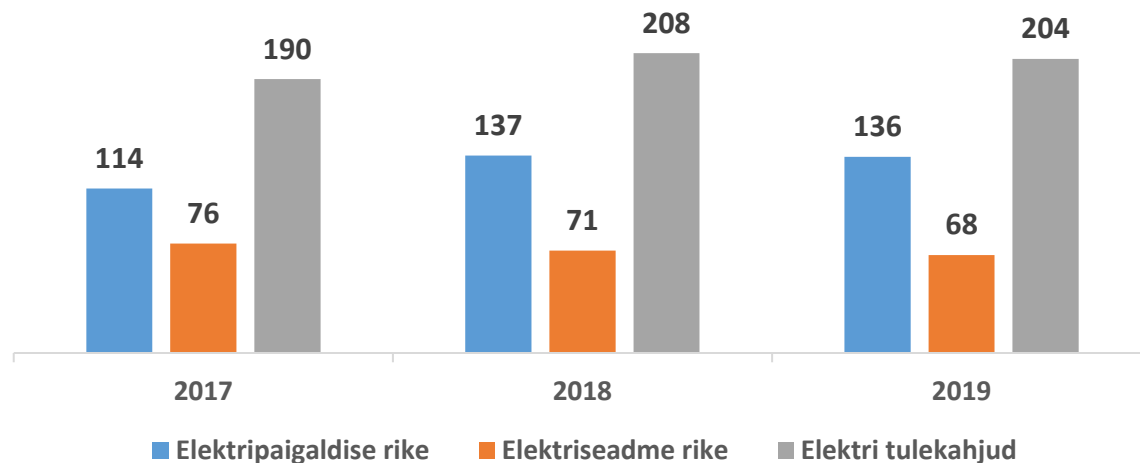
Elektriohutus kortermajas

Meelis Kärt
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve
Amet

12.11.2021

Elektrist põhjustatud sündmused

Elektrist põhjustatud hoonete tulekahjud

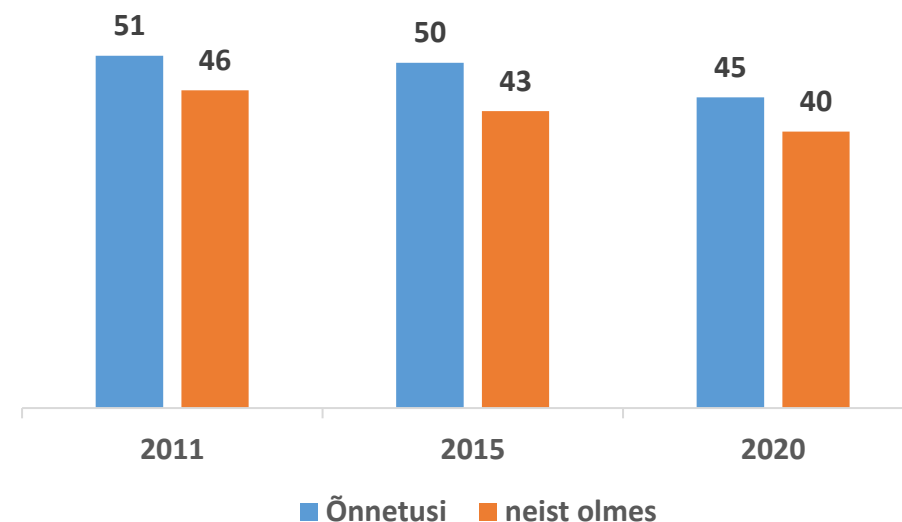
Elektritulekahjude põhjused:

- rikked elektrilpides
- rikked elektrijuhtmetega
- rikked valgustusseadmetega
- rikked pikendusjuhtmetega

Olme õnnetused:

- Katkised juhtmed ja lahtised pistikud/lülitid
- Rikked elektri boilerites
- Rikked kodumasinates
- Remonditööd

Elektriõnnetused

Nõuded elektripaigaldisele

Korterelamu elektripaigaldise nõuetekohasuse ja ohutuse tagamiseks:

- vajaliku dokumentatsiooni olemasolu;
- elektripaigaldise korrapärane hooldamine (käit);
- perioodiliselt elektripaigaldise seisukorra hindamiseks auditi teostamine.

Dokumentatsioon

- elektriprojekt või vähemalt joonised ja skeemid
- elektripaigaldises tehtud elektritööde dokumendid
- võrguettevõtjaga sõlmitud võrguleping
- elektripaigaldise auditi dokumendid
- üle 100 amprise elektripaigaldise korral:
 - käidukava
 - käiduleping kasutamise järelevaatajaga.

Elektripaigaldise käit ja hooldamine

- Üle 100 amprise peakaitsmega elektripaigaldise korral tuleb määrata kasutamise järelevaataja.
- Kasutamise järelevaatajaks saab olla isik, kellel on vastav elektrialane pädevus- või kutsetunnistus.
- Kasutamise järelevaatajal tuleb koostab käidukava elektripaigaldise ohutuks kasutamiseks ja hooldamiseks ning kontrolliks.

Elektripaigaldise käit ja hooldamine

- Vähemalt üks kord aastas tuleb elektripaigaldisele teostada käidukava järgi hooldustoimingud:
 - pea- ja jaotuskeskuste, kaitselülite ning elektriarvestite seisundi kontroll,
 - juhtmeklemmide pingutamine,
 - jaotuskeskuste puhastamine tolmust,
 - valgustite ja lülite seisundi kontroll ning vajaduse korral puhastamine.
- Teostatud hooldustoimingud ja nende tulemused tuleb kanda käidukavasse.
- Hooldustoimingud hoone elektrisüsteemi korrashoidmiseks tuleb teostada ka neis hoonetes, kus kasutamise järelevaataja kohustust ei ole.

Elektritööd ja projekteerimine

- Elektritööd sh projekteerimist tohib teha ainult eripädevusega isik, kellel on vastav pädevus- või kutsetunnistus.
- Elektripaigaldises tööde teostamiseks tuleb teha elektriprojekt.
- Lihtsamate tööde puhul piisab teostusjooniste olemasolust.
- Elektritööde järgselt peab töid teostanud isik kinnitama kirjalikult elektripaigaldise nõuetele vastavust ja kasutamise ohutus.

Elektripaigaldise audit

- Elektripaigaldise seisukorra hindamiseks ja tõendamiseks tuleb enne selle kasutusele võttu ja kasutamisel perioodiliselt teostada sellele audit.
- Elektripaigaldise auditit võivad teostada vaid selleks akrediteeritud ettevõtted.
- Auditi tulemused esitatakse auditi protokollis, mis vormistatakse digitaalselt tehnilise järelevalve infosüsteemis <https://jvis.ttja.ee>.

Elektripaigaldise audit

- Puuduste tuvastamisel tuleb tellida nende kõrvaldamiseks vajalikud elektritööd ja seejärel teostada kordusaudit.
- Korraline audit tuleb ühiskasutuses olevas elektripaigaldises (peakilp, trepikojad, keldrid, pööningud jne) teostada:
 - enne 2000.a. ehitatud või uuendatud elektripaigaldises kord 5 aasta jooksul;
 - pärast 2000.a. ehitatud või uuendatud ühiskasutuses olev elektripaigaldis kord 10 aasta jooksul.

Probleemkohad
elektripaigaldistes

Elektrikilbid

- Kilbid lukustamata ja tähistamata
- Puuduvad vajalikud kilbiskeemid
- Kilpide IP-kaitse ei vasta nõuetele
- Puuduvad otsepuutekatted
- Elektrijuhtmete valesti ühendatud
- Kilpides kuuma- ja lühisekahjustused
- Kilbid tolmu- ja prügisega

Kaitseaparatuur

- Kaitseaparatuur on tähistamata
- Kaitseaparatuur puudub või asendatud valesti
- Paigaldatud kaitseaparatuuri suurus ei vasta kaitstava juhtme ristlõikele
- Rikkevoolukaitse puudumine

Elektrijuhistik

- Elektrijuhtide valed ühendused (ristlõige vale, kasutatud vale värvi juhtmeid),
- Isoleerimata ja lahtised juhtmed,
- Kasutatud oludele mittevastavaid juhtmeid.
- Ühendatud otse kokku vask- ja alumiiniumjuhtmeid,
- Liitekohad (harukarbid, pistikupesad, lülitid) lahti ja juhtmeühendused ei ole piisavalt kinnitatud
- Vanad ja mittekasutatavad juhtmed on likvideerimata,
- Kuuma- ja tulekahjustused juhtmetel.

Maandus ja potentsiaaliühtlustusjuhid

- Kaitsevad kui elektriseadme isolatsioon katkeb ja seadme korpus jääb pinge alla, siis suunatakse lekkevool kaitsemaanduse kaudu maasse ja inimene ei satu seadet katsudes pinge alla.
- Puuduv kaitsemaandus ei võimalda kasutada nõuetekohaselt ja ohutult elektriseadmeid, mille kasutamine eeldab kaitsemaanduse olemasolu.
- Tegemata potentsiaaliühtlustused (metallist torud, vee- ja kanalisatsioonitorud, küttesüsteem).

Nõuanded

- Lase aeg-ajalt vastava oskuse ja õigusega ettevõtjal kontrollida oma eluruumide elektrisüsteemide seisukorda.
- Ära tee elektritöid ise, vaid kasuta selleks oskusi ja teadmisi omavaid isikuid.
- Ära koorma üle elektriseadmeid ja –juhtmeid. Ka pikendusjuhtmeid.
- Kui kodumajapidamises kasutatavate elektriseadmete arv ja voolutarve on oluliselt suurenenud, siis lase uuendada oma eluruumi elektrisüsteem.
- Elektrisüsteemi peab kaitsma toimiv kaitseaparatuur.
- Täiendavaks kaitseks elektriohu vastu lase paigaldada rikkevoolukaitselüliti.
- Kasuta elektriseadmeid vaid ettenähtud oludes, siseruumides kasutamiseks mõeldud elektriseadmeid ei tohi kasutada väljas või märgades ruumides (nt vannitoas).
- Ära kasuta elektriseadmeid, millel on nähtavaid kahjustusi.

The background features a complex, abstract pattern of overlapping circles and dashed lines. The circles are drawn with thin, light blue lines, some solid and some dashed. The dashed lines form a network of interconnected paths, with small blue dots marking the points where these paths intersect or change direction. The overall effect is a sense of dynamic movement and interconnectedness.

Täna tähelepanu eest!